

- 1) øjeblikkelig og endelig afskaffelse af alle former for ulighed, udbytning af folkeslag og enkeltpersoner, kolonialisme og racisme, herunder nazisme og apartheid, og alle andre former for politik og ideologi, som er i modstrid med De forenede Nationers formål og principper;
- 2) anerkendelsen af og effektiv gennemførelse af civile og politiske rettigheder såvel som af økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder uden nogen forskelsbehandling.

Hele artiklen blev efter en række delafstemninger vedtaget med 93 stemmer for og ingen imod, medens 1 (Portugal) afstod.

Artikel 3 blev til på grundlag af fire paragraffer (2, 3, 7 og 12) i det oprindelige udkast, men blev yderligere udbygget under forhandlingerne. Artiklen fastsætter følgende primære betingelser for sociale fremskridt og social udvikling: national uafhængighed baseret på folkenes selvbestemmelsesret; princippet om ikke-indblanding i andre landes interne anliggender; respekt for staternes suveræne og territoriale integritet; hver enkelt stats permanente suverænitet over sine naturrigdomme og ressourcer; hver enkelt stats, nations og folkeslags ret til og ansvar for frit selv at fastsætte målene for social udvikling, selv at fastlægge prioritetsfølgen samt i overensstemmelse med FN's pagt og uden nogen indblanding udefra at træffe bestemmelse om, hvilke midler og metoder der skal anvendes for at nå disse mål; fredelig sameksistens, fred, venskabelige forbindelser og samarbejde mellem stater uanset forskelle i deres sociale, økonomiske og politiske systemer.

Hele artiklen blev vedtaget med stemmefordelingen 93-0-1 (Portugal).

Artikel 4 beskriver familien som den fundamentale enhed i samfundet og fremhæver, at forældrene alene har retten til frit og ansvarsbevidst at afgøre antallet og intervallerne mellem deres børn.

Frankrig støttet af en række latinamerikanske lande fremsatte forslag om at slette den sidste del af paragraffen med den begrundelse, at der ikke var tale om et princip, og at bestemmelsen hørte hjemme i afsnittet om midler og metoder. De vestlige lande på nær Grækenland tog afstand fra det franske forslag. Mange afro-asiatiske lande

og især arabiske understregede, at princippet var vigtigt, også for at regeringerne kunne føre en aktiv befolkningspolitik. Det franske forslag blev trukket tilbage, efter at Frankrig havde trukket en forsikring om, at bestemmelsen ikke tilsigtede gennemførelse af fri adgang til svangerskabsafbrydelse.

På foranledning af Chile og mod især Marokkos og Mauritaniers protest vedtoges det med stemmefordelingen 28-25-25 at indsætte ordet „alene“ i artiklens sidste afsnit. En delafstemning om sidste del af paragraffen — gennemført ved navneopråb på forslag af Sverige — gav resultatet 70 for (deriblandt Polen, Jugoslavien, Tjekkoslovakiet), 4 imod (Brasilien, Cameroun, Peru og Rumænien) medens 20 afstod (Sovjetunionen, Ungarn, Chile, Uruguay samt en række afro-asiatiske lande). Hele artiklen blev vedtaget med stemmetallene 87-0-9.

Artikel 5 i sin endelige form bygger hovedsageligt på et fransk forslag indeholdende elementerne fra artikel 5 i det oprindelige udkast. Artiklen lyder i sin vedtagne form som følger:

„Sociale fremskridt og social udvikling kræver fuld udnyttelse af menneskelige ressourcer, især ved:

- 1) opmuntring til skabende initiativ under tilstedeværelsen af en oplyst offentlig opinion,
- 2) udbredelse af national og international oplysning med det formål at bibringe den enkelte forståelse af de forandringer, der sker i samfundet som helhed,
- 3) alle samfundselementers aktive deltagelse, enkeltvis eller gennem foreninger, i defineringen og opnåelsen af udviklingens almindelige mål med fuld respekt for de fundamentale friheder, som er nedfældet i Verdenserklæringen om Menneskerettighederne,
- 4) sikring af lige muligheder i henseende til sociale og økonomiske fremskridt for uheldigt stillede eller marginale udsnit af befolkningen for således at opnå et effektivt integreret samfund.“

Artikel 6 består af to afsnit, som først var vedtaget som to forskellige artikler, men som ved den endelige ordning af teksten blev slået sammen. Første afsnit gentager ordret artikel 11 fra det oprindelige udkast, hvorefter „social udvikling kræver, at enhver